

Czwartek, 10 marca 2016

Świadczenia rodzinne

Zasady udzielania świadczeń rodzinnych

Prawo do świadczeń rodzinnych przysługuje:

obywatelom polskim,
cudzoziemcom:

- do których stosuje się przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego,
- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694), zgody na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy, jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Świadczenia rodzinne przysługują w/w osobom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

Świadczeniami rodzinnymi są:

zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego;
świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne;
zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a;
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;

Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504 zł.

Gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 583 zł.

Jeżeli dochód rodziny lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego, o kwotę niższą lub równą kwocie

odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym zasiłek rodzinny nie przysługuje.

Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka.
- 3) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostającą na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub z zasądzeniem od rodziców na jej rzecz alimentów, jeżeli wyrok sądu orzekający alimenty został wydany przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę uczącą się).

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 1) 18 roku życia,
- 2) nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia,
- 3) 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Zasiłek rodzinny nie przysługuje jeżeli:

- 1) dziecko lub osoba ucząca się pozostają w związku małżeńskim
- 2) dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w rodzinie zastępczej
- 3) osoba ucząca się została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie
- 4) pełnoletnie dziecko lub osoba ucząca się jest uprawniona do zasiłku rodzinnego na własne dziecko.
- 5) osobie samotnie wychowującej dziecko nie zostało zasądzone świadczenie alimentacyjne na rzecz dziecka od drugiego z rodziców dziecka, chyba, że:
 - a) drugi z rodziców dziecka nie żyje
 - b) ojciec dziecka jest nieznany.
 - c) powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców dziecka zostało oddalone.
 - d) sąd zobowiązał jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka i nie zobowiązał drugiego z rodziców do świadczenia alimentacyjnego na rzecz tego dziecka.

Rodzaj i wysokość świadczeń rodzinnych

ŚWIADCZENIA RODZINNE			
Świadczenie rodzinne	Warunki przyznania	Wysokość świadczenia	Uwagi

ZASIŁEK RODZINNY	Dochód nie większy niż 504 zł na członka rodziny miesięcznie, 583 zł - na dziecko niepełnosprawne w stopniu umiarkowanym lub znacznym (art. 5 ust. 1 i 2 ustawy ¹⁾)	48 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 64 zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia 68 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia (§ 1 rozporządzenia ¹⁾)	
Dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu:			Przysługują tylko osobom uprawnionym do zasiłku rodzinnego
urodzenia dziecka	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	1.000 zł (§ 9 pkt 1 rozporządzenia ¹⁾)	Jednorazowo
opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	400 zł miesięcznie (§ 9 pkt 2 rozporządzenia ¹⁾)	Przysługuje przez okres 24 miesięcy kalendarzowych 36 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym podczas jednego porodu 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności
samotnego wychowywania dziecka	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	170 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 340 zł na wszystkie dzieci; w przypadku dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności - 250 zł miesięcznie, nie więcej niż 500 zł na wszystkie dzieci (§ 9 pkt 3a i 3b rozporządzenia ¹⁾)	
wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	80 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci (§ 2 rozporządzenia ¹⁾)	

kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	60 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia 80 zł po ukończeniu 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia (§ 3 rozporządzenia ¹⁾)	Do ukończenia 16 roku życia w przypadku orzeczenia o niepełnosprawności Powyżej 16 roku życia do ukończenia 24 roku życia w przypadku orzeczenia o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności
rozpoczęcia roku szkolnego i przygotowania przedszkolnego	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	100 zł (§ 4 rozporządzenia ¹⁾)	Jednorazowo
podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania	Ustalone prawo do zasiłku rodzinnego	90 zł miesięcznie na dziecko w przypadku zamieszkiwania w miejscowości, w której znajduje się szkoła 50 zł miesięcznie na dziecko, jeżeli dojeżdża do miejscowości, w której znajduje się szkoła (§ 5 rozporządzenia ¹⁾)	Przysługuje przez 10 miesięcy w roku, w okresie pobierania nauki od września do czerwca następnego roku kalendarzowego (art. 15 ust. 2 ustawy ²⁾)
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ ŻYWEGO DZIECKA	Niezależnie od dochodu	1.000 zł (§ 9 pkt 5 rozporządzenia ¹⁾)	Jednorazowo
ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE			Przyznawane w związku z zapewnieniem opieki osobie niepełnosprawnej
Zasiłek pielęgnacyjny	Niezależnie od dochodu	153 zł (§ 6 rozporządzenia ¹⁾)	Nie przysługuje w przypadku uprawnienia do dodatku pielęgnacyjnego
Świadczenie pielęgnacyjne	Dochód nie większy niż 583 zł na członka rodziny (art. 17 ust. 2 ustawy ²⁾)	420 zł (§ 9 pkt 4 rozporządzenia ¹⁾)	Dla rezygnujących z aktywności zawodowej w celu zapewnienia opieki niepełnosprawnemu dziecku

¹⁾ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 lipca 2006 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny oraz wysokości świadczeń rodzinnych (Dz.U. Nr 130, poz. 903).

²⁾ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. Nr 228, poz. 2255 z późn.zm.).

Do wniosku o zasiłek rodzinny należy dołączyć następujące dokumenty:

1. Kserokopia dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek rodzinny (oryginał do wglądu);
2. Skrócony odpis aktu urodzenia dziecka lub inny dokument urzędowy potwierdzający wiek dziecka;
3. Kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w przypadku, gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne (oryginał do wglądu);
4. Oryginał zaświadczenia szkoły w przypadku, gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, potwierdzające fakt kontynuowania nauki;
5. Oryginał zaświadczenia szkoły wyższej w przypadku osoby uczącej lub osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli uczy się w szkole wyższej;
6. Zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodu rodziny, w tym odpowiednio:
 - a) oryginał zaświadczenia z urzędu skarbowego o wysokości dochodów uzyskanych przez członków rodziny w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, jeżeli dochody te podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach ogólnych,
 - b) oświadczenia członków rodziny o wysokości uzyskanego dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, jeżeli członkowie rodziny rozliczają się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, (formularz oświadczenia dostępny w Ośrodku Pomocy Społecznej)
 - c) oświadczenia członków rodziny o wysokości uzyskanego innego dochodu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy niepodlegającego opodatkowaniu, (formularz oświadczenia dostępny w Ośrodku Pomocy Społecznej)
 - d) oryginał zaświadczenia właściwego organu gminy lub nakaz płatniczy o wielkości gospodarstwa rolnego wyrażonej w hektarach przeliczeniowych ogólnej powierzchni w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy,
 - e) kserokopia umowy dzierżawy, w przypadku oddania części lub całości znajdującego się w posiadaniu rodziny gospodarstwa rolnego w dzierżawę, na podstawie umowy zawartej stosownie do przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników albo oddania gospodarstwa

rolnego w dzierżawę w związku z pobieraniem renty określonej w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (oryginał do wglądu),

f) kserokopia umowy zawartej w formie aktu notarialnego, w przypadku wniesienia gospodarstwa rolnego do użytkowania przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną (oryginał do wglądu),

g) przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące wysokość alimentów, jeżeli członkowie rodziny są zobowiązani wyrokiem sądu lub ugodą sądową do ich płacenia na rzecz osoby spoza rodziny,

h) kserokopia odpisu wyroku sądu zasądzającego alimenty na rzecz osób w rodzinie lub kserokopia odpisu protokołu posiedzenia zawierającego treść ugody sądowej, przekazy lub przelewy pieniężne dokumentujące faktyczną wysokość otrzymanych alimentów, w przypadku uzyskania alimentów niższych niż zasądzone w wyroku lub ugodzie sądowej lub ugodzie przed mediatorem (oryginał do wglądu),

i) oryginał zaświadczenia komornika o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów,

j) oryginał zaświadczenia o wysokości ponoszonej opłaty za pobyt członka rodziny, przebywającego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie,

k) oświadczenie lub dokument określający wysokość uzyskanego dochodu z pierwszego pełnego miesiąca przez członka rodziny,

l) kserokopia dokumentu określającego datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu (oryginał do wglądu).

7. Informacja sądu o toczącym się postępowaniu w sprawie o przysposobienie dziecka, w przypadku osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem, która wystąpiła o przysposobienie tego dziecka;

8. Kserokopia aktów zgonu rodziców lub kserokopia odpisu wyroku zasądzającego alimenty, w przypadku osoby uczącej się (oryginał do wglądu);

9. Kserokopia karty pobytu w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Wspólnot Europejskich, zezwolenia na zamieszkanie na czas

oznaczony udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694), zgody na pobyt tolerowany lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy (oryginał do wglądu);

10. Kserokopia odpisu prawomocnego wyroku sądu orzekającego rozwód lub separację albo kopię aktu zgonu małżonka lub rodzica dziecka w przypadku osoby samotnie wychowującej dziecko (oryginał do wglądu);

11. Odpis zupełny aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec jest nieznany;

12. Odpis wyroku oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego;

13. Orzeczenie sądu zobowiązującego jednego z rodziców do ponoszenia całkowitych kosztów utrzymania dziecka;

14. Zaświadczenie specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o nieskorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

W przypadku ubiegania się o dodatki do zasiłku rodzinnego, oprócz dokumentów wymienionych w punktach od 1 do 14, należy dostarczyć dodatkowe dokumenty, odpowiednio:

1. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego:

a) oryginał zaświadczenia pracodawcy o udzieleniu urlopu wychowawczego oraz o okresie, na jaki urlop wychowawczy został udzielony,

b) oryginał zaświadczenia o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego,

c) oryginał zaświadczenia organu emerytalno - rentownego stwierdzającego, że osoba ubiegająca się była zgłoszona do ubezpieczeń społecznych,

d) oryginał zaświadczenia lekarza zalecające przebywanie dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności z powodów terapeutycznych w żłobku albo w przedszkolu,

e) oryginał zaświadczenia specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o niekorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

2. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego:

a) oryginał zaświadczenia szkoły w przypadku nauki dziecka w szkole ponadgimnazjalnej.

3. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania:

a) dokumentu potwierdzającego tymczasowe zameldowanie ucznia w bursie, internacie lub w innym miejscu zapewniającym zamieszkanie, prowadzonym przez podmiot publiczny,

b) oryginał zaświadczenia szkoły,

c) oryginał oświadczenia osoby fizycznej o wynajmie lokalu uczniowi oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie.

4. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka:

a) kserokopia orzeczenia o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności (oryginał do wglądu).

5. W przypadku dodatku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka:

a) kserokopia skróconego aktu zgonu drugiego z rodziców dziecka;

b) kserokopia odpisu zupełnego aktu urodzenia dziecka, w przypadku gdy ojciec dziecka jest nieznany,

c) odpis wyroku sądu oddalającego powództwo o ustalenie świadczenia alimentacyjnego od drugiego z rodziców.

Do wniosku o zasiłek pielęgnacyjny należy dołączyć:

orzeczenie o niepełnosprawności albo

orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem daty powstania niepełnosprawności, albo

orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności;

uwierzytelnioną kopię dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o zasiłek pielęgnacyjny.

Do wniosku o świadczenie pielęgnacyjne należy dołączyć:

orzeczenie o niepełnosprawności albo o znaczym stopniu niepełnosprawności dziecka;

dokumenty wymienione w pkt. 1 -14;

uwierzytelnioną kopię dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby ubiegającej się o świadczenie pielęgnacyjne;

zaświadczenie specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, w przypadku umieszczenia w nim dziecka, o niekorzystaniu w nim z całodobowej opieki.

Jeżeli rodzina ubiega się na kolejny okres zasiłkowy o świadczenia rodzinne nie ma potrzeby składania powtórnie dokumentów, które znajdują się w posiadaniu Ośrodka i nie straciły aktualności.

W przypadku, gdy okoliczności sprawy mające wpływ na prawo do zasiłku rodzinnego wymagają potwierdzenia innym dokumentem niż wyżej wymienione, podmiot realizujący świadczenia może domagać się takiego dokumentu.